

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELFELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárotól és vidéken hárhoz kézbesítés
havi 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre
600 lei. — Külföldön havi 90 lei, negyedévre 230 lei,
félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt.
Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZOMBAT / SZEPTEMBER 8

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 210. SZÁM

**A HARCOS NEMZETI PARASZT-
PART.** Bukarestből jelentik: Hétfőre
fővárosba érkezik a nemzeti paraszt-
part egész vezérkara, hogy az utolsó
megbeszélést tartsa, mielőtt a kor-
mány elleni őszi harci kampányát
megkezdene. Szerdán, vagy csütörtök-
ön a végrehajtó bizottság ülést tart,
melyen végleg megállapítják a Bu-
karestbe összehívandó nagygyűlés
pótpontját. Ezen a gyűlésen az ország-
ban létező valamennyi megyei párt-
vezető vesz részt delegátusai útján.
A gyűlésen nagyfontosságú határozat-
okat akarnak hozni, amelyek, hir-
terint, kihatással lesznek a kormány
politizálására is.

A TANÉV KEZDETE. Bukarestből
jelentik: A közoktatásügyi miniszter
rendeletet adott ki, amelyik közli, hogy
a törvény értelmében az egész ország-
ban az összes elemi iskolákban szeptem-
ber 15-én, a középiskolákban pedig
október elsején reggel kezdődik
a tanítás.

**HATVANEZER FASCISTA FEL-
FOLYULÁSA.** Bécsből jelentik: Az
osztrák főváros lakossága nagy aggo-
dommal tekint október hetedikére elé,
mert erre a napra tervezik az osztrák
fascisták felvonulásukat. Az eddigi
megállapítások szerint mintegy hat-
vanezer ember vonulna fel fegyver-
rel. A szociáldemokraták ellentünté-
tásképpen szintén felvonulást tervez-
tek. A közvélemény azt kívánja, hogy
mindkét felvonulást a hatóságok tilt-
sákkal megakadályozzák. Eddig erre vonatkozólag sem-
miféle intézkedés nem történt, de re-
gélük, hogy a betiltás az utolsó pillá-
nyban mégis bekövetkezik.

**BÁNSÁGI MAGYAROK FIGYEL-
MÉBE.** Bukarestből jelentik: A Ma-
gyar Párt központi irodája a felesle-
ges iratváltás elkerülése s netalán
összeállítás megállítására céljából ak-
ként határozott, hogy csupán azon
kérelmezők ügyeiben fog eljárni, akik
valamely párttagozat útján fordulnak
a központi irodához. Ezek tudomásvé-
tele mellett tehát arra hívjuk fel ma-
gyar testvéreink figyelmét, hogy eset-
leges kérelmeikkel a megyei párttago-
zat útján forduljanak a bukaresti köz-
ponti irodához, mert ellenesethen
ügyeikben az eljárás nem lesz folya-
matosabban tevé.

Jól végzett munka után

Temesvár, szept. 6.

Negyedszer gyűltek az idén össze az
európai nemzeti kisebbségek képviselői
anélkül, hogy belső egységük meg-
bomlott volna, vagy együttműködő-
ségüket a mindenható nagyhatalmak
közbelépése zavarta volna s az annyit
legalább is jelent, hogy az európai
kisebbségek problémája ma már való-
ban a nemzetközi politika kérdése. Bi-
zonyos, hogy ez egyelőre csupán nega-
tívum, mert hiszen megoldatlan, min-
den vonatkozásban vajudó kérdésszól
van csak szó. A kérdés azonban vissza-
vonhatatlanul fel van téve a jövő-
utóbb reá kell tehát fanyalodniok
azoknak, akik Európa sorsát Genfben
kilencedik esztendeje főzik.

Az ez évi kongresszusnak elvi
nagy jelentősége éppen abban
volt, hogy higgadt merészséggel s
egyben alapos felkészültséggel
ennek a megoldásnak alapját igye-
keztek kiépíteni.

Ezek az alapelvek, amelyek itt leszű-
rődtek, nem kerülnek az egyes érde-
kelt államok minisztertanácsai elé,
hogy azokat sürgősen vigyék át a gya-
korlatba. E tekintetben azonban a
hivatalos Népszövetség sem dicséked-
hetik sokkal előnyösebb helyzettel. A
kisebbségi kongresszus rezolúciójának
utja is odavezet, ahová a népszövet-
ségi munkák: a világ közvéleménye
elő. Ennek a közvéleménynek
higgadt tájékoztatása, lassu átforma-
lása az a feladat, mely negyven millió
európai kultúrember képviselői tanács-
kozásaira és elhatározásaira vár.

A kongresszus legfontosabb napja
volt az első. Itt kerültek napirendre a
nagy elvi kérdések, ide összpontosult
a figyelem, nemcsak a kisebbségieké,
hanem a többségieké is, akik ha hiva-
talanos nem is, de megfigyelőik útján
annál inkább látnak és tudnak min-
dent.

Itt adták meg a választ Mello-
Francos s újabb követőjén, a görög
Politisen keresztül a Népszövet-
ségnek, hogy a kisebbségek népi

életet élni s nem beolvadni óhaj-
tanak s a kisebbségi védelmet így
értelmezik.

Ennek a védelemnek gyakorlati ki-
építése érdekében pedig elkerülhetet-
lennek tartják az állandó kisebbségi
bizottság megszervezését a Népszövet-
ség kebelében, hogy legyen végre fó-
rum, amely a népies s mit sem dol-
gozó kisebbségi titkárságot foglalkoz-
tassa, a Tanácsot pedig hitelesen tájé-
koztassa az így összegyűjtött anyaggal.
Aztán szóba került Colban Erik utód-
jának kérdése, aki tudvalevően hiva-
tásos spanyol diplomata — Agbir de
Carzer — s így semmiképpen sem al-
kalmatlan arra, hogy tárgyilagosan ke-
zeljen olyan kérdéseket, amelyek a
spanyol katalánokat is érintik. S vé-
gül

napirendre került a legfontosabb,
leggyakorlatibb kérdés: a kisebb-
ségek kulturális élete s annak vi-
szonya egyfelől az anyanemzetek-
hez, másfelől a gazdaállamokhoz.

Itt a kisebbségek táborában is két
álláspont küzdött egymással. Az egyik
a lettországi Schiemann dr. és a litvá-
niai Robinsson elmélete, akik mind-
ketten a kisebbségek kulturális életét
teljesen függetleníteni akarják az
államok befolyásától. Új Európát
akarnak ezek, amelyet kétféle határ-
vonalak válasszanak el egymástól:
pirosak, ahol az állami hatalmi érde-
kek végződnek s kékek, amelyek a kul-
turális népi egységeket tartják közös
szellemi munkára össze.

Ezzel a szép, de nyilván utopisztikus
tétellel állt szemben a kérdés előadó-
jának, Csáki dr.-nak, az erdélyi szá-
szok felkészült kulturpolitikusának
referátuma, amely lényegében

a kulturális kérdések politikától
való mentességét követelte, olyan
szellemet és légkört tehát, amely-
ben kulturális érintkezés anya-
nemzetek és kisebbségek között
zavartalanul lehetséges legyen s
ne álljon szüntelenül a legsúlyo-
sabb gyanúsítások zaklató terhe
alatt.

A kongresszus a második álláspontot
fogadta el.

Jelentős eseménye volt még a kon-
gresszusnak az is, hogy ülésével
párhuzamosan megalakult az európai
kisebbségi népek nemzetközi újságíró-
egyesülete is s minden remény meg
van arra, hogy ez a testület, amely
harmancöt kisebbségi népek sajtó-
munkásait akarja közelebb hozni egy-
máshoz, rövidesen nemzetközi elismer-
ést nyer s mint ilyen, a nagy nemzet-
közi újságírói közösségek sorába emel-
kedhetik. (s. l.)

Szabolcska Mihály ünneplése szülőháza előtt

Ókéske, szeptember 6.

Ókéske tiszamenti községben teg-
nap nagy és előkelő közönség volt
együtt. Jelen volt a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia, a Petőfi-társaság, a
Kisfaludy-Társaság, valamint a ma-
gyar íróvilág minden képviselője. Egy
alacsony kis parasztház előtt gyüle-
keztek össze és beszédeket mondtak,
annak ünneplésére, aki abban a ház-
ban született. Ez pedig a Párisi foga-
dóban, A kis Demeter Rózsika, Hir a
falunkban, Tele van a város akácfa-
virággal és sok-sok más egyéb vers
ismert nevű szerzője: Szabolcska
Mihály, a magyar falu és a magyar
néplelek költője. Hálás szülőfaluja
szülőházát, amelyben boldog gyermek
korát töltötte, emléktáblával jelölte
meg, amelynek leleplezése tegnap
folyt le lelkes ünnepség keretében. Az
emléktábla leleplezése után közös ebéd
volt, amelyen számos felkészült
hangzott el Szabolcska Mihályra. A
díszes ünnepségen a temesvári refor-
mátus egyházközség, amelynek Sza-
bolcska Mihály évtizedek óta a fősze-
perese, hat tagu küldöttséggel képví-
seltette magát. A budapesti lapok
mind nagy cikkeiben emlékeznek meg
Szabolcska Mihály kiváló írói kvali-
tásairól és halhatatlannak mondják
azokat a szellemi értékeket, amelyek-
kel Szabolcska a magyarságot meg-
ajándékozta.

Rátkaí fellép Zebra francia
bóhozatban a városi
színházban ma este

Jegyek rendes helyárák mellett már válthatók a nappali pénztárnál

Pincérel levelezett a haramia Balan a vasúti étteremben, mi- alatt a csendőrség mindenfelé üldözte és most végre elfogta

Temesvár, szeptember 7.

A rettegett haramia, a többszörös rablógyilkos Balan János, a belügyminiszteriumhoz érkezett jelentés szerint csendőrkézzre került. Balant, akinek lelkét kilenc rablógyilkosság terheli, Fogaras-megye egyik kis községében két polgári ruhás csendőr felismerte és ártalmatlanná tette. A bandita revolverrel védekezett, de a csendőrök ugyancsak revolverrel tüzeltek rá, akit combján és karján megsebesítettek. A banditát ezután megkötötték és a fogarasi kórházba vitték, ahol kezelés alá vették. Amikor a kórház megengedi, a Targu-ocnai fegyházba szállítják, ahonnan megszökött. A veszedelmes banditára erősen vigyáznak és ágya mellett két csendőr ügyel. Vasiliu csendőr-örmszter és egy társa ismerték fel Balant a fogarasi határban. Napszámos ruhában voltak a csendőrök és a gyantlan Balannal szóba álltak. Elmondották, hogy rosszul megy a dolguk és pénzt akarnak szerezni. A haramia vállalta, hogy segítségükre lesz és másnapra találkozót beszéltek meg. Amikor elváltak, Vasiliu örmszter hirtelen visszafordult, revolvert rántott, de a bandita is revolvert vett elő. A csendőr golyója talált és Balan lebukott a földre. Az ut porában is megvédekezni próbált, azonban hamar megkötötték. A Balan fejére kitérített hatvan ezer lejt Vasiliu csendőrörmszter és társa kapják meg.

Balan János elfogatásáról ujabban még a következő részleteket jelentik: Kedden délután három órakor sikerült Balant ártalmatlanná tenni. Az eddigi jelentésekkel szemben az a tény, hogy

Vasiliu csendőrörmszter egyedül találkozott Ujsine község határában Balannal, akit felismert és egyetlen revolverlövessel leterített. Amikor a bandita a fogarasi kórházban magához tért, ezeket mondotta: — Tudtam, hogy a golyó fog leféríteni.

Először a csendőrségi laktanyába szállították Balant, ahol elmondotta, hogy a feketehalmi hármagyilkosság után a havasokba ment, ahol egészen mostanáig tartózkodott. Most azért akart Ujsine községbe menni, hogy Tulceavai, az ottani görög keleti pappal leszámoljon. Beismerte azt is, hogy ő ölte meg az alsóporumbáki állomásfőnököt és ugyancsak ő lötte agyon Kélin Mihályt is. A fogarasi kórházban éjjel operációt hajtottak rajta végre és eltávolították testéből a csendőrgolyót.

Balan vallomásában előadta többek között azt is, hogy július 10-én szökött meg a targuocnai fegyházból, ahová kétszörös gyilkosság miatt szállították be. Az egyik gyilkosságot saját édesanyján hajtotta végre.

Érdekes, hogy a rettegett haramia igen gyenge testalkatú ember, akiben senkisé megsejtette a többszörös rablógyilkos.

Ez magyarázza meg, hogy üldöztetése idején a legnagyobb vakmerőséggel utazott a vonatokon. A feketehalmi gyilkosság elkövetése után Bukarestbe utazott, majd Ploestibe ment, hogy

barátnőjét felkeresse. Sokat utazott a brassói vonalon keresztül és ilyenkor a brassói állomás harmadosztályú éttermében szokott étkezni. Egy alkalommal cédulát hagyott az asztalon a pincérnek ezzel az írással: — Itt ült az előbb Balan.

Annak idején a bandita tizenegy életfogytiglani elítélt társával szökött meg a sóbányából és az üldöztetés alkalmából társait vagy elfogták, vagy a csendőrség golyója megölte őket úgy, hogy Balannak egyedül sikerült megszöknie.

Leszurta sógornőjét a falurossza, mert az nem akart neki enni adni

Kassa, szept. 6.

Bestiális gyilkosság tartja izgalomban a királyhelmei járásban lévő Csernye község lakóit. Lelesz János jómódú gazdálkodó szüleivel és feleségével a legnagyobb egyetértésben és szeretetben élt együtt. A család nyugalma azonban megzavarta Lelesz János testvérének Lelesz Józsefnek okvetlenkedése aki iszákos és dologkerülő ember. Állandóan pénzért zsarolta rokonait s ha nem teljesítették kérését azonnal kést fogott testvére és a szülei. Lelesz János tegnap délután beállított Lelesz Jánosnéhoz, aki egyedül volt otthon és enni-valót kért. Hogy mi történt ezután arra nincsenek tanúk. A szomszédok rettenetes segélykiáltásra lettek figyelmeztetve.

— József meggyilkolt, — kiáltotta a szegény asszony és kirohant az ud-

varra, ahol borzasztó vértócsában összeesett. Lelesz József egy nagy dísznőző késsel rohant utána. A szomszédok fogták le a dühöngő embert, aki négy rettenetes szurást ejtett a sógornője nyakán, melyek közül az egyik az ütőeret roncsolta széjjel, úgy, hogy a fiatal asszony pillanatok alatt elvérzett. A gyilkos a közeli magyar határ felé menekült el a véres tett elkövetése után. A csendőrségnek azonban sikerült elfogni Lelesz Józsefet éppen abban a pillanatban, amikor a határt akarta átlépni. A gyilkos cinikus egykedvűséggel bevallotta tettét s kijelentette, hogy azért végzett a sógornőjével, mert állandóan veszekedett vele. Lelesz Józsefet erős csendőri fedezettel szállították a kassai törvényszék fogházába.

A tigrisek ketrecében lett öngyilkos egy fiatalember, mert apja nem engedte a művészi pályára

Newyork, szept. 2.

Jim Lange egy rio de janeiroi vámtisztnek volt a fia és apja kereskedőt akart belőle nevelni, Jimnek azonban nem volt kedve a kereskedelmi pályához és vére inkább a művészet felé hajtotta. Az öreg Lange nek ez nem volt kedvére és ezért a fiu megszökött hazulról. Apja rendőrökkel kerestette, mire a fiu elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Az öngyilkosságnak szokatlan és borzalmas módját választotta. Elment a newyorki állatkertbe és egy őrizetlen pillanatban besurrant a tigrisketrecbe. Az emberek azt hitték, hogy állatszélidítő akarja produkálni magát. A fiatalem-

ber szét akarta magát tépetni a fenevadakkal, de ezek nem ugrottak rá, hanem körülhaldosták kezét. Csakhamar előkerült az állatkert szelidítője, aki azt hitte, hogy örült került a ketrecbe. Ez azonban felvilágosította hogy az öngyilkosságnak ezt a módját választotta. A tigrisek csodálatos módon nem bántották, aminek az a magyarázata, hogy nemsokkal előbb etették őket, Jim Langer is elővette revolverét és főbe lötte magát. A tigrisek, melyek eddig zéketlenül viselkedtek vele szemben, erre rávetették magukat és darabok tépték holttestét.

Kevés az ovónő Zombolyán, ahol száz gyermekkel is kénytelen foglalkozni egy-egy gyer- mekkertésznő

Zombolya, szept. 6.

A bányai határszéli városkában most folynak az iskolai beiratások és ebből az alkalomból nem lesz érdektelen egy kis áttekintést nyújtani arról, hogy Zombolyán milyen iskolák vannak. A lakosság legnagyobb része német és számban következik utánuk a magyarság. A lakosság ezen számarányának megfelelően folyik a tanítás is az egyes iskolákban. A kisgyermek részére létesültek az ovók, amelyekben jelenleg négy ovónő

foglalkozik az apróságokkal. Az ovók már az előző években is túlszűfoltak voltak úgy hogy egy-egy ovónő gondozására mintegy százhusz gyermeket kellett bízni. A zombolyai szülők ezért már a múltban is kérték még egy ovónői állás rendszeresítését, de kérelmük mindezeideig nem teljesült. Most újabb mozgalmat indítottak és remélik, hogy a tanügyi hatóságok teljesíteni fogják ezt a méltányos kérelmet. Az elemi iskolákban, amelyek hét osztályosak, tizenhét tanerő tanít.

1-2 szobás

házak heti és havi Kardostelep
részletfizetésre
eladók Telef.: 11-03 intézőségénél

Ezek közül egy román, öt magyar és tizenegy német. A tanítási nyelv a tanulók anyanyelve szerint román, magyar és német, de valamennyi osztályban az ugynevezett kötelező tantárgyakat románul tanítják. Ugyanez a helyzet a Jesuleumban, amely elemi és polgári leányiskolát tart fenn. Itt a tanítási nyelv a német, de a kötelező tantárgyakat szintén románul tanítják. Van ezenkívül állami polgári fiúiskola, amelyben a tanítási nyelv szintén a német. Az iskolák mind jól látogatottak és úgy a szülők, mint a tanügyi hatóságok meg vannak elégedve az elért eredménnyel. Az iskola Zombolyán valóban a politikától és nemzetiségi villongásoktól mentes hely, aminek mindenütt lennie kellene. Ez nagyrésztben az ott működő tanerők érdeme is.

Eladó szőlő

Gyorokon (Arad-hegyalján) nyolc kat. hold nemes szőlő, présház, pince teljes felszereléssel, négyszobás lakóház, vincellér-lak, konyha-kert, 1 hold kenderföld, négyszáz méter utcai front az Arad-hegyaljai villamos mentén szabadkézből eladó.

Az egész telepen villanyvilágítás.

Érdeklődőknek szíveségből felvilágosítással szolgál:

Várnay Elemér dr. ügyvéd,
Temesvár, Str. Brediceanu 2.

2595

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyek
beni utazások alkalmával

Budapesten

a legkellősebb otthont
nyújtja a legelőnyösebb
feltételek mellett a keleti
pályaudvar érkezési olda-
lával szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője
olcsó szobárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.
(Kittinó hazi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert
gyalog átjehet egy perc
alatti pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!

Elsőrendű kiszolgálás,
szigorúan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy
okvetlen nálunk szálljon
meg. Előzetes szoba-meg-
rende és ajánltos. (565)

Legazemberezte a Luna-park vendéglőjének csődtárgyalása alatt Luchiciu ügyvéd Meister Sándor vendéglőst

Temesvár, szeptember 7.

A törvényszék Athanasianása tegnap ismét foglalkozott a Luna-park vendéglőjének esődügyével, amelyet már augusztus 31-én is tárgyalta. A tárgyaláson Meister Sándor vendéglős részéről jelen volt Brebera Vencel dr., Florea Stefánia társtulajdonos megbízásából pedig Luchiciu Gyula dr. ügyvéd jelent meg. A hitelezők képviselőiben a Brück-cég részéről megjelent Oprisan dr., az Andrényi cég részéről Goldmann Fülöp dr., azonkívül jelen volt Jacobovici dr., a Luna-park ügyésze. A tárgyalás megnyitása után Luchiciu Gyula dr. kifogásolja, hogy a Meister és Florea Stefánia közötti szerződések nincsenek románra fordítva, egynek pedig a hitelességét is kétségbe vonja.

Athanasiu elnök többször figyelmezteti Luchiciu Gyula drt, hogy beszéljen tárgyilagosan és a múlt tárgyaláson elhangzott tanulmányokból megállapítja a bemutatott szerződések és egyéb iratok hitelességét.

Oprisan dr. ezután kifejti, hogy Luchiciu dr. ügyvédi szereplése ebben a perben összeférhetetlen, mert hiszen Florea Stefánia tulajdonképpen Luchiciu drt helyettesíti a vendéglői társasviszonyban, Luchiciu Gyula dr. most is csak azért igyekszik az ügyet elhuzni, hogy a csőd elrendelése előtt a vagyon minél jobban összezsugorodjék. Egy adóhátralék fejében Luchiciu drnak sikerült árverést elrendeltetni a vendéglő ellen, noha a csőd-kérvény már be volt adva. Az árverésen aztán Luchiciu dr. vásárolta meg harmincezer leiert a felszerelést, amely nyolcszáz ezer leit ér. Oprisan dr. kéri Florea Stefánia kihallgatását arra vonatkozólag, hogy

milyen a társasviszony közte és Meister között és milyen szerepe van Luchiciu dr. ügyvédnek az ügyben.

A bíróság tanácskozára vonult vissza. A szünetben kinos incidens játszódott le a tárgyalási teremben. Meister Sándor a körülötte levő érdeklődőknek elmondta, hogy Luchiciu Gyula dr. mindent igyekszik a vendéglőből elszállítani és majdnem minden éjszaka hajnali három órakor autóval jön, italt, edényt és egyéb holmit rak föl arra és elviszi.

Luchiciu Gyula dr. magából kikelve kiált Meister felé: Gazember! Alávaló gazember!

Meister: Igenis, mindent elvisznek titokban!

Luchiciu dr. erre felrobbant az elnöki emelvényre és a tanácskozási szoba ajtaján bekopog.

Mikor az ajtóban megjelenik Athanasiu elnök, Luchiciu dr. elmondja, hogy őt Meister rágalmazta és szóval inzultálta, amiért védelmet kér. Az elnök kijelenti, hogy viselkedjenek esendben és ne tegyék a tárgyalási termet botrány színhelyévé, majd újra visszamegy a tanácskozási szobába.

Nemsokára a bíróság újból kijön, de mielőtt az elnök kihirdetné a határozatot, Luchiciu dr. kér szót. Kéri az elnököt, vétesse föl a tárgyalási jegy-

zőkönyvbe, hogy őt Meister azzal gyanúsította meg, hogy elloplja a vendéglő berendezését. Athanasiu kijelentette, hogy a kérést nem teljesíti.

Jegyzőkönyvbe csak azt veheti, amit maga hallott, már pedig egy szóval sem hallotta, hogy Meister Luchiciu drt inzultálta volna.

Oprisan dr. megjegyzi, hogy Luchiciu dr. inzultálta Meistert, amikor gazembernek nevezte.

Athanasiu elnök azután kihirdette a törvényszék határozatát, amely szerint Florea Stefániát kihallgatásra idézik és a tárgyalás folytatását szeptember 12-re tűzik ki.

Nem mond le örökre sem a német, sem az osztrák nép az egyesülés megteremtéséről

London, szeptember 6.

A Daily Telegraph genfi tudósítója írja, hogy Müller-Franken német miniszterelnök és Seipel osztrák kancellár biztosították Briandot arról, hogy egyelőre nem gondolnak az Anschlusra, bár sem az osztrák, sem pedig a német nép nem hajlandó örök időre lemondani az egyesülésről. Az említett lap emlékeztet Benes gyakori kijelentésére, amely szerint Csehszlovákia az Anschluszt háborus-

oknak tekintené és megjegyzi még azt is, hogy a szövetséges hatalmak az Anschluss-elv jogosultságát soha nem ismerték el és ezt a Kellogg-paktum is kizárja. A lap végül megállapítja, hogy Olaszország az Anschluss híveinek sorába lépett és az ügyet nem ellenzi már, mert Seipel kijelentette, hogy Ausztria nem avatkozik bele többé a déltiroli német kisebbség ügyébe.

Hihetetlen hír a magyar iskolák számának állítólagos csökkentéséről

Bukarest, szept. 6.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter külföldre való elutazása előtt fogadta Willer József drt, a Magyar Párt főtitkárát, aki az iskolák államsegélyének elintézését kérte. Anghelescu miniszter kijelentette, hogy az államsegély ügye elintézésre nyert, a minisztertanács azt aprobálta és a legrövidebb időn belül megtörténik az államsegélynek kiutalása. Az államsegélyt azonban nem bocsátják a kisebbségi felekezetek rendelkezésére, hanem az állam ezt közvetlenül fogja kifizetni a kisebbségi tanároknak és tanítóknak, mert csak így képes ellenőrizni azt, hogy vajjon az államsegélyt a kitűzött célra használják-e föl. Willer József dr. elismerte a közoktatási miniszter előtt azt, hogy

a magyar kisebbségnek tulsok iskolája és javasolta, hogy a miniszter hívja össze az összes iskolafentartókat és az ő hozzájárulásukkal hajtsák végre az esetleges redukiót.

Bukaresti tudósítónk telefonértesítése szerint Willer dr. ezeket mondotta volna Anghelescu közoktatásügyi miniszternek. Nem tudjuk elhinni, hogy ez a kijelentés tényleg így történt volna és azért azt csak fentartással közöljük. Willer József dr. képviselő maga is jól tudja, hogy az utóbbi évek során a magyarságnak mennyi iskolája szűnt meg és ő maga nem egyszer szólalt fel ezeknek az iskoláknak a megszűnése miatt. Éppen ezért várjuk ennek a hírnek a cáfolatát, mert különben a magyarság ismét gazdagabb lenne egy nagy csalódással.

Élményeit mesélte el amikor a detektív rajtaütött, leleplezte és a rendőrségre kísérte

Temesvár, szeptember 7.

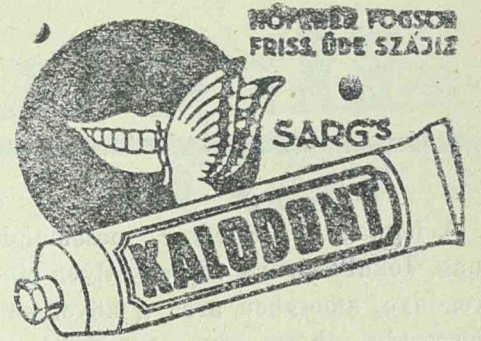
Eichler Ede negyvenöt éves foglalkozás nélküli csavargó, már ismételt volt büntetve különböző lopásokért és betörésekért. Legutóbb áprilisban tartóztatták le lopásokért és átkísérték az ügyészségi fogházba. Májusban Eichlert több más rabtársával együtt az ügyészség földjére viték dolgozni, amely a gyárvárosi átlomás közelében van és Eichler alkalmas pillanatban megszökött az őröktől. Azóta mindenfelé keresték, de nem bírták a nyomári akadni. Az egyik detektív tegnap a Józsefvárosban végigjárt egy esomó kurtakoresnát és az egyikben ott találta Eichlert, amint borozgatott. Két másik egyén társaságában ült, akinek éppen élményeit mesélte.

A detektív észrevétlenül leült a szomszéd szoba egyik sarkába és figyelmesen végighallgatta Eichler történetét.

— Hát tudjátok, — kezdte Eichler,

amikor sikerült meglógnom, akkor tudtam, hogy elsősorban a városban fognak keresni és azért hátat fordítottam a városnak. Végigkóboroltam egy esomó falut. Ha sikerült valahol valamit elemelni, odébálltam, más helyeken vándorló legénynek adtam ki magamat és kéregettem. Mikor aztán a mezőn megkezdődtek a eséplési munkák, igen jó dolgom volt. Mivel valamikor lakatosságot tanultam, azt mondtam, hogy hajlandó vagyok a eséplőgépek kezelését, vagy javítását elvállalni. A legtöbb helyen sikerült ott maradnom. Másnapra azonban eltiintem, de magammal vittem a gépész pénzt, óráját, vagy ha ezt nem lehetett, hát legalább egy esomó szerzősámot, amelyeket aztán siettem mást eladni. Most azonban bejöttem a városba, hogy megnézzem mit csinál a babám, aztán megint kimegyek faluzni.

A detektív éppen eleget hallott és előlépett. Letragoltattia a társaságot.

Eichler két hallgatója simán eltávozhatott, mert irataik rendben voltak és emmiféle feljelentés nincsen ellenük.

Azonban Eichler Edének le kellett mondani arról, hogy visszatér faluzni, mert a detektív bekísértte a rendőrségre.

Az a gyanu ellene, hogy az utóbbi hetekben többször látogatott be a városba és betöréseket követett el. A rendőrség most ebben az irányban indította meg a nyomozást és mihelyt azt befejezi, Eichlert újból átadja az ügyészségi fogháznak.

Temetik a temesvári önkéntes tűzoltóságot

Temesvár, szeptember 7.

Jelentettük, hogy a minisztertanács a múlt héten kimondta, a temesvári önkéntes tűzoltóság feloszlását és az erről szóló rendeletet a kormány elküldte a prefekturára, amely azt a maga részéről végrehajtás vége városához küldte. Az állandó választmány az önkéntes tűzoltóság ügyeinek likvidálására bizottságot küldött ki, amelynek tagjai Crismariu Oktáv dr., Schmitz Ferenc dr., Reiter József városi tanácsosok, Konstantinovic János városi főszámvevő, Cimponeriu Sándor dr. városi főügyész és Biste Leó városi tűzoltósági parancsnok. Mint értesülünk, az önkéntes tűzoltóság a feloszlásba nem egyezik bele és első sorban a bírósághoz fordul, hogy vágyonának védelmét kérje.

Forradalom esetén Páris utcai védtelenek

Páris, szeptember 7.

Jouvenal szenátor az egyik hetilapban felette érdekes cikket jelentetett meg. A cikk megírja, hogy a francia nagyvezérkar és a párisi rendőrség vezetősége között tanácskozás folyt, amelynek az volt a tárgya, hogy miképpen védelmezzék meg Párist egy esetleges forradalom esetére. Hosszas vita és véleményváltás után abban állapodtak meg, hogy csakis a köztársasági elnök palotáját, valamint az egyes miniszteriumok épületeit védelmeznék meg a katonaság, magát a fővárost azonban átengednék a forradalmároknak. A kormány a környéken nagyobb mennyiségű csapatokat vonna össze, amelyek segítségével azután igyekezne a várost a forradalmároktól visszaszerezni. Ezzel az ügyvel kapcsolatosan a hírlapok azt a hírt közlik, hogy a kommunisták nagy készülődéseket visznek véghez, amelyeknek az a céljuk, hogy a jövő vasárnapon Sait Denisben nagy seregszemlét tartanak. A kommunisták ezzel akarják a polgári Franciaországnak erejüket megmutatni. A rendőrség elhatározta, hogy a kommunistáknak ezt a tüntetését betiltja és a rend fentartására megteszi a legszigorubb intézkedéseket.

Hírek

Tégy jót!

A legnagyobb magyar mesemondónak, Jókai Mórnak van egy ilyen című regénye, amelyben arra a következtetésre jut, hogy bár nem szokás, de érdemes jót tenni, mert a jótétemény mindig kifizeti magát. A nagy mesemondó, mikor ezt a regényt megírta, talán még nem is álmodott arról, hogy lesz majd egyszer olyan nagy ifjúsági szervezet, mely be fogja hálózni az egész ország ifjúságát és hirdetni az egész ország ifjúságát és hirdetni fogja a „Tégy jót”, elvét. Ez a szervezet, amelyről ebben a cikkben néhány szót akarunk szólni, a cserkészek szervezete.

Egyre nagyobb méreteket ölt a cserkészek szervezkedése az ifjúság körében és ez a szervezkedés, amely eleinte csak jóindulatú, vagy esetleg elnéző mosolyra készítette az embereket, ma már megfelelő komoly alapot nyert. Mert kétségtelenül említésre méltó az az oktató és az egészséges életre, valamint erkölcsiségre nevelő rendszer, amely a cserkészek szervezetében az ifjúság életét irányítja. Nem beszélünk most azokról az előnyökről, a-

Ma

melyeket a cserkész élet sportszerűsége juttat a most nevelkedő fiatal generációnak, csupán csak arról emlékezünk meg, hogy minden cserkésznek minden nap egy jótéteményt kell valakivel cselekednie. Ez az erkölcsi tétel, amely egyik főszabályát képezi a cserkészek organizmusának, a legszebb emberi tulajdonság felszínén tartását akarja megvalósítani és már csak ezért is érdemes néhány szóval méltatni a cserkészek erkölcsi alaptételét.

A mai világban, amikor az élet rohanó és tülekedő lázában az emberek egymást eltaposva igyekeznek önző kiscéljaik után, talán furesán is hangzik, hogy van egy ifjúsági szervezet, amely arra oktatja tagjait, hogy minden nap valami jót kell cselekedniük. És nem önzésből, nem haszonlesésből, hanem önzetlenül, ellenszolgáltatás nélkül kell jót tenniük a cserkészszervezetek tagjainak.

Jó munkát! — mondja köszönés helyett egyik cserkész a másiknak, ha az utcaán összetalálkoznak és mindegyik a munka és a napi jótétemény elvégzésének gondolatával indul a maga útjára. Dolgozni és minden nap jót tenni, ez az elvük, amelyhez ragaszkodnak és amelyen fölépült az egész szervezetük. Bár a felnőttek, akik az élet rohanó lázában tülekedve törtetnek előre, szintén rendelkezhetnek ilyen erkölcsi szervezetekkel a klubok és kaszinók helyett.

— Miklós herceg külföldi utazása. Bukarestből jelentik: Hivatalos körök határozottan megcáfolják azt a hírt, hogy Miklós herceg, régens, a kölcsöntárgyalásokkal kapcsolatos ügyekben tartózkodik Párisban. A herceg utazása tisztára magánjellegű.

— A temesvári tüzérségi iskola új parancsnoka. A hadügyminiszter Potopencu Kornél vezérkari ezredes a temesvári tüzérségi iskola parancsnokává nevezte ki.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót (Conducătorul prin Timisoara).

— Katolikus nagygyűlé. Az idei katolikus nagygyűlést szeptember 14, 15 és 16 napjain tartják meg Nagykárolyban. Pach a Agost püspök a kongresszuson nem vehet részt, mert a már régebben megállapított öszi bérmautát nem változtathatja meg. Megbizta maga helyett a nagygyűlésen való részvétellel Magyar Pál kaonokot, aki nagyszabású előadást is fog tartani.

— Közjegyzői kinevezés. A hivatalos lap közli, hogy Brediceanu Mihály oravicai ügyvédet Ujmoldovára közjegyzőnek nevezték ki.

— Weisz Feodor dr. emléke. Prosteanu Oktáv dr. városi főorvos vezetésével az összes kerületi orvosok ma délben felkeresik Weisz Feodor dr. volt városi főorvoshelyettes özvegyét, aki családjával már visszaérkezett Bécsből és a hatósági orvosi kar nevében részvételüknek adnak kifejezést a jó kollega elhunytá fölött.

— Temesvári ügyvédek az országos ügyvédkongresszuson. Megírtuk, hogy szeptember 8-án és 9-én Krajován országos ügyvédkongresszus lesz. Temesvárról a kongresszuson résztvesznek Cigareanu Liviusz dr. kamarai dekan, Ungár Adolf dr. prodekán és Botez Demeter, akik ma reggel utaztak el. A dekan és prodekán távollétében a temesvári ügyvédi kamara ügyeit Körner József dr. titkár vezeti.

a színházban

— Magyar zarándoklat Máriaradnára. Tegnap reggel Temesvárról ezer tagu magyar zarándoklat indult el Máriaradnára. Ehhez a menethez több bányási magyar község hívei is csatlakoztak. Tegnap reggel öt órakor Faragó János dr. teológiai tanár a székesegyházban misét mondott utána pedig az ő és Takács János teológiai tanár vezetése mellett elindultak a bucsusok. Az éjszakát Máslakon töltötték, ahová estére értek, ma reggel pedig tovább folytatják útjukat és estére érkeznek meg Máriaradnára. A zarándokok hétfőn este jönnek vissza Temesvárra.

* Freund Leó zongoraművész és okleveles zenetanár külföldi hangversenykörutjáról visszaérkezett és tanítását megkezdte gyárvárosi Kossuth-tér 4. szám alatt.

— Meghalt a dubrovniki püspök. Dubrovnikból jelentik: Marcell József dr. dubrovniki püspök meghalt. A püspök, aki jótékonyságáról és agilis egyházi munkálkodásáról volt híres, már hosszabb idő óta az ágyat őrizte. A 82 éves főpap 1894 óta állt a dubrovniki püspökség élén és a hívők rajongó szeretettel vették körül a megnyerő moderu ősz püspököt. Holttestét a püspöki palota előcsarnokában ravatalozták föl, ahonnan egy hadihajón szállították a Zadar melletti Prekóba szállították és ott temették el.

— Uj magassági világrekord. New-yorkból jelentik: A repülőszövetség hivatalosan megállapította, hogy Miss Elenor Smith, tizenhét éves pilótanő, augusztus huszonegyedikén, amikor gépével utitárs nélkül 11.639 láb magásra emelkedett, új magassági egyesrepülési világrekordot létesített.

Szombaton délután 5-7-ig, este 8-11-ig, valamint vasárnap délután 5-7-ig és este 8-11-ig Kolumbia hangverseny a józsefvárosi

Kobelt-kertben.

Szabad bemenet. 2612

— Alapot létesítenek Klein Dávidné emlékére. A belvárosi zsidó nőegylet rendkívüli közgyűlést tartott, amelyet elhunyt elnöknője, Klein Dávidné emlékének szentelt. Az elnöki asztal, amely mellett nem ült senki, fekete posztóval volt leterítve. Rasce Antalné alelnöknő emlékbeszédet mondott az elhunytól, majd Delmár titkár felolvasta a testvéregyesületek részvétiratait. A közgyűlés azután elhatározta, hogy Klein Erna alapot létesít, amely egy felállítandó agmenhely javára szolgáljon. Végül kimondták, hogy kegyeletük jeléül az elnöknői állást egy esztendőig nem töltik be.

— Tanoncotthon létesül Boksánban. Boksánból jelentik: Gaspar Mihály főesperes, kamarai képviselő, kezdeményezésére mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy Boksánban tanoncotthont állítsanak föl. Az ügynek

Zebra

megnyerték Vulpe Istvánt, a tanoncotthonok bányási és erdélyi felügyelőjét is, aki személyesen járt Boksánban és felterjesztést intézett a munkaügyi miniszterhez. A boksáni tanoncotthont kétszáz növendék beszállására tervezik.

— Óriási német léghajó épült. Stuttgartból jelentik: Elkészült az új német Zeppelin, egy ötmotoros óriási léghajó. A hatalmas alkotmány töltése most van folyamatban és körülbelül egy hónap múlva elindulhat első amerikai útjára. Az angol léghajó miniszter beleegyezett abba, hogy a léghajó London felett repüljön át.

Országos uszóverseny Temesvárott. A kerületi sportszövetség rendezésében vasárnap délután a temesvári strandfürdőben uszóverseny lesz az országos bajnokságért. A verseny egyes számai a következők: 50 m gyermekverseny, 50 m junior, 100 m junior, 100 m sprint, 200 m sprint, 400 m sprint, 100 m mellúszás, 200 m mellúszás, 50 m hölgyúszás, továbbá 4x50 m vegyes staféta, 4x100 m sprintstaféta. A versenyen a temesvári egyletek közül a Kinzsi, Rapid és Unio vesznek részt, de ezenkívül Aradról, Lugoról, Kolozsvárról, Nagyváradról és Marosvásárhelyről mintegy hetven uszó jelentette be részvételét.

— Fialat szerzetes halálos tüdőgyulladásról jelentik: Papp szilárd, huszonnyolc éves máriaradnai szerzetes, tegnap délután kiment a szabad Marosba fürdeni. A vízben való úszás leg gőresöt kaphatott, mert hirtelen segítségért kiabált, majd a víz alá került és nem is került többet felszínre. Holttestét eddig nem találták meg.

— Olcsó átutazási vizum. Beogradról jelentik: A bánági kereskedelmi és iparkamara beadványt intézte a külügyminiszteriumhoz, amely kéri, hogy a jugoszláv külügyminiszterium engedélyezzen tíz dináros átutazási vizumot azon külföldi utazók részére, akik Romániából jugoszláv területen át igyekeznek Magyarországra. A vonatok most Ikinda és Zsombolya között üresközlekednek a jugoszláv vizum miatt. Kéri továbbá a becsereki kamara azt is, hogy a jugoszláv állampolgároknak Románia engedje meg, hogy tíz dináros átutazási vizummal használnak Temesváron át Kikindára illetve Magyarországra.

* Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében négyfogásos ebéd kenyérral és kiszolgálással 35 lei, Naponta frissen csapolt söszal 50 leies menü következő étlappal: leves, barna szárazbab füstölhussal, büfistök tükörtojással és szilvás gombóc.

— Bojkott és ellenbojkott. Budapestről jelentik: A Magyar Labdarúgó Szövetsége válaszul a román futballszövetség bojkottjára állította szintén bojkottal akar felelni. A bojkott abban állana, hogy megtiltani az összes magyar csapatoknak, hogy a román szövetséghez tartozó csapatokkal mérkőzéseket bonyolítsanak le.

Rátkaival

— Vagyontalansági esküt tett. Hubert József józsefvárosi kereskedőtönkrement és fizetésektelen lett. Hitelezőitől haladékokat kért arra való hivatkozással, hogy a viszonyok javulásával fizetni fog. Egy bécsi cég azonban, amelynek Hubert József harmincezer leiel adása, esődöt kért Hubert ellen. A törvényszék tegnap foglalkozott ezzel az ügygel. Hubert képviselője felajánlotta a vagyontalansági esküt, amelyet Hubert le is tett. A törvényszék erre a bécsi cég kérelmét elutasította.

Olcsó ruhaáruház

Fekete télikabát . . . lei 1650
" " szőrmével " 1950
Sportruha . . . " 1400-tól
Fregoli gumikabát . . . " 1750

Fuchs Sándor

férfiruhaáruház
a kereskedők részleteladási szindikátusának tagja, 2605

Reklámok, hirdetések tervezését elvállaljuk.

Jó Klisé Biztos Siker!
MŰVÉSZI KIVITELBEN OLCSÓN KÉSZÜLT
FENYŐ CINKOGRAFIÁI MŰINTÉZTETÉSE
TIMIȘOARA

Makulatura

kapható a
DÉLI HIRLAP
kiadóhivatalában

Képek Hollandiából

Takarítás, fürdőszoba és — fogápolás

Temesvár, szeptember.

Szeretjük slágervortokban ismer-
ni az országokat és népeket. A német
pontos, az osztrák kedélyes, a francia
szelemes az angol merev stb. stb.
No, a hollandus? Alább néhány meg-
figyelés.

Tisztaság.

El se hiszi, aki belül nem látja, hogy
a kis házacskában tíz szoba van. T.
i. földszint, emelet és manzárd együtt-
véve. A szobák aprók. Szekrény nincs,
a falba és a teetőhajlásba van beépítve.
Az ágy széles, egyéb butor kevés. A
hajópadlást linoleum borítja, ragyog
mint a lakk, rajta jó szőnyeg. A lép-
eső keskeny, nyaktörően meredek,
fája lakkozva, rajta szintén linoleum
és szőnyeg. **A falakon mosható tap-**
Kapu nincs keskeny ajtó nyílik az
utcaára, lakkos, a reze fényes. Nyitott
«kapu» ismeretlen, a házat legföljebb
két család lakja, aki a házba jön esen-
gessen. Láttam egy kertészlegény és
egy közrendőr lakását. Mindkettő öt-
szobás.

Pénteken nagytakarítás. Porszívó és
kefélgép minden lakásban, a tisztát
még tisztábbra takarítják, a falakat
rézsutos kefével lemossák, ugyanagy
az utcai falakat a belső ajtókat, a
kapuajtót, valamennyi ablakramát.
Az ablaküveget a szegényebb is szar-
vashőrrrel esiszolja tisztára. Pár per-
cig tart csak. Estig kész minden. Ez
az asszony dolga, cseléd nincsen. Ez-
ért jó, ha a sok gyerek között van
egy-két leány is.

Szombaton butortakarítás. Szög-
tes keményfabutor bőrborítással a
székeken, minden házban egyforma.
Képzeltetni, mily olcsó a tömeggyár-
tás mellett. Közrendőr és polgármes-
ter otthon egyforma széken ül, egy-
form asztal mellett. **A butor ra-**
gyog, de mégis kicsiszolják a jövő
szombatig. Délig tündököl az egész
ház kívül-belül. Délután főzés vasár-
napra is, mert akkor tilos minden
munka. T. i. a vallás parancsa sze-
rint.

A többi napon csak a port törölget-
nek — ami nincs. Hollandiában nincs
por és levegő szenny. Mindent fű bor-
ít, ahol fű nincs, ott beton vagy aszfalt

van, ahol ez nincs ott legföljebb víz
lehet. Kérdés: mit csinálna a hollan-
dus háziasszony tezem azt Temesvá-
rott, ahol bőven dől a levegőből a
por, a szenny, piszok, mint az áldás
s ahol csakugyan van mit takarítani.

Mégegyszer tisztaság.

Autobuszon megyek egy vidéki fa-
luba. A dülöt keskeny, két kocsi
éppen hogy kitérhet. Százados fák
szegélyezik, kétoldalt vízárok. A kocsi
tele van asszonnal és gyerekek.

A gyerekek pufókok, pirosak, ruhá-
juk rendes és tiszta. A leánykák szősz-
ke haja csapzott, mosatlan, fogaik
rosszak. Az asszonyok 4-5 gyereket
tartogatnak. Igazi tenyész-anyak, el-
virultak. A fogaik dettó rosszak, kié-
zöldes, kié barna, de mind töredezett,
odvas. A faluban egy kertészhez szál-
lunk. Uri formá ember, a vagyona
megér 20-25 millió leit. A fogai
rosszak, fiatal feleségének csillogó
fogsora van. Eszebe jut, hogy a nagy-
városban mindenféle cégért láttam,
de fogorvosit nem. Kérem az assz-
szonyt, mivel tartja oly szépen a fog-
gait. Semmivel, feleli, a szép fog
Isten rendelése.

A házigazda nevelt fia szép egész-
séges fiatalember. A ház előtt a kaná-
lis, igazi országút, amelyen Hollan-
diában mindenhol, mindenhová
el lehet jutni. Kérem a fiut, tud-e
uszni.

— Igen, nyáron mindig szoktam
fürdeni és sokszor átuszom a esator-
nát.

— Hát meleg vízben szoktam für-
deni?

— Én csak hidegben szoktam, mikor
uszom.

— Hát télen, hogy fürdőtök?

— Télen nem fürdünk.

A városan is valahogy hasonló-
képen lehet a dolog, mert fürdőszo-
bát sok helyen kerestem, de nem ta-
láltam. Lehet, hogy nem jól kerestem.
Ellenben tény, hogy Hágának legjobb-
ban menő két üzeme az a két kö-
fürdő, amelybe reggeltől estig úgy jár
a nép, mint a méh a kasba.

Tehát mégis csak fürdenek, — ha
lehet.

Kőszegfalvi Endréné.

Ezt add össze!

- + Rohanj kérlek ma este a szín-
házba,
- + Ámulni fogsz és olvadni a lázba,
- + Talán mostan szerezhetsz egy-két
jegyet.
- + Később biztos semmi pénzért nem
lehet.
- + A színház már ugyis majdnem
telve már,
- + Igy szokott ez lenni mindig Mar-
cinál.
- + Marci, az édes, csak egy napra jön,
- + Áradni fog és zogni az öröm,
- + Remek darab megy, mi csupa kacaj,
- + Tán ha nem látnád, az lenne baj.
- + Ott elfelejtet sorsod átkait,
- + Nézd meg hát ma este Rátkait. =

RATKAI MARTON

ma este a színházban
Zebra francia vígjátékban
Egyetlen este.

Szülők figyelmébe

Az iskolai idényre!

Ingek, harisnyák, kötött és triko-
árúk stb. divatárú cikkekben a leg-
előnyösebb beszerzési forrás 2323

Magazin Unió Áruház
Józsefváros, Whitehouse-palota.

* Bánáti Szanatorium Timiseara
Strada Obodescu (Holló-utca) Nr. 2,
felvesz sebészeti-, nőgyógyászati-, szül-
lészeti-, orthopédiai-, bel-, gyermek-,
ideg-, bőr- és nemi-, szem, fül, orr- és
gégebetegeket. Röntgen, diathermia,
elektrotherapia. Első, második és har-
madik osztályú ellátás. Telefon: 23-46.

— Százegy betörést ismertek be.
Becserekből jelentik: A esendőrség
letartóztatott egy veszedelmes cigány-
bandát, amely a betörések és lopások
egész sorát követte el. R a d u Misa
és R a d u Sztéván a banda vezetői,
akik eddig százegy kisebb-nagyobb
büneselkményt ismertek be. Van a
bandában egy P e t r u c Konstantin
nevű cigány, aki néhány nap előtt
borotvával elvágta haragosa nyakát.
A veszedelmes cigányok főleg Becs-
kereken és a környékbeli községekben
garázdálkodtak, az üldözésükre siető
esendőrökre pedig több lövést adtak
le. S z t a n Péter cigány beismerte,
hogy társaival a Bácskában is mű-
ködött. Alapos a gyanu, hogy az
egész Vajdaságra kiterjedő bünszö-
vetkezet leleplezéséről van szó,
amelynek lelkismeretét megszámlál-
hatatlan betörés és rablás terheli.

A Déli Hírlap panaszkönyv-
étük a következő levelet: A nap-
an kirándultam a Vadászerdőbe
aládommal együtt. Ugy terveztü
ogy este a Stöhr-féle vendéglőből a
városi villamos vasut autobuszával
rünk haza. Vártunk az autobusz
szatérésére, de egyik óra mult a má-
k után és az autobusz nem jött.
égül azután megtudtuk, hogy az
tobusza hiába várunk, mert az ugy
elehajtott a bokrok közé, hogy on-
an csak emelők és daruk segítségé-
el tudják kiemelni. Két kereke az
rokba futott és órákig tartott, amig
nnan kiszabad tották. Városi köz-
emről van szó és ilyesminek talán
ég-em volna szabad előfordulnia.
zt hiszem lehetne képzett soffört is
kamazni és nem frissen kiképzett
illamos kocsivezetőkre bízni az autó-
usa vezetését, mert ez az utasok testi
pségébe, esetleg életébe kerülhet.
iszülettel stb.

Szeptember 20-tól okt. 4-ig
a
bécsi német szintársulat
vendégszerepel 2596

— Önálló vállalat vagy fiók. Do-
onkos Ferenc dr. temesvári ügy-
éd a Franossini cég nevében 117.000
i tartozás erejéig esődöt kért a te-
esvári Citran vállalat ellen. A
örvényesék Athanasiu-tanácsa teg-
ap foglalkozott ezzel az ügyel és a
irtan-vállalat képviselője kijelen-
ette, hogy a temesvári Citran csak
iőjka a bukarestinek, amely viszont
iőjka a Milánóban székelő fővállalat-
ak és így a temesvári fiók ellen esőd
em kérhető. Domonkos Ferenc dr.
zzel szemben azt állította, hogy a bu-
aresti Citran már évek előtt meg-
zűnt és azóta a temesvári Citran ön-
lló vállalat. A bíróság kimondta,
ogy a bukaresti Citran létezése, vagy
nagszűnése ügyében édeklődik az il-
ovi törvényeséknél és a tárgyalást
zeptember 19-re halasztotta el.

Megérkeztek

a legújabb őszi árúk u. m. Poulowerek,
kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák,
gallérok stb. legolcsóbbtól a legfinomabb
minőségig, beszerezhetők. 2561

„Gentleman” cégnél
Cetate, S rada Merzy No. 6. (Gaigon-ház)

— Klein Vera ritmikus torna- és
áncikoláját szeptember 15-én meg-
yitja. Beiratkozás naponta délután
—6-ig Munkaadók Szindikátusa he-
yiségében Belv. Jenőherceg-u. 20.
Kedvezményes esti tafolyamok tiszt-
iselőnök részére.

* Ügyvédi hr. Dr. B e c k Béla ügy-
véd irodáját Temesvárott, Belvaros-
Str. Marasesti 5 (Erzsébet-utca) meg-
nyitotta. Telefon: 19 25.

— Csődbe került beszerzési szövet-
kezet. Verséről jelentik: Néhány év
előtt a verseci munkásság beszerzési
szövetkezetét alapított, amelynek az
volt a feladata, hogy olcsóbb áron
lássa el tagjait közszükségleti cikke-
kel. Az utóbbi évek rossz üzletmenete
miatt a szövetkezet válságba került
és megnyitották ellene a csődöt. A
törvényesék elrendelte a leltár felvé-
telét, de az ekeseredett munkásság
meg akarata akadályozni a bizottság
munkáját. A rendőrség közbelépése
azonban arra bírta a munkásokat,
hogy engedjék meg a leltár felvételét,
ami azután simán meg is történt. A
követelések összege két millió dinár,
míg az aktívák alig haladják meg az
egy millió dinárt.

— Bestiális anya. Bukarestről jelen-
tik: Falcu községben Profira Má-
ria tizennyole éves lánynak gyermeke
született. A kisdedit két hónapon át
nevelte, de akkor, mivel terhére volt,
megölte és elásta. Három nap mulva
kiásta a holttestet, feldarabolta és a
kutyáknak dobta oda martalékul. A
lányt letartóztatták.

— Világrekord a lépcsómászásban.
C a r m e n Reggio, egy Newyorkban
élő operaénekesnő fogadott, hogy egy
félóránál is kevesebb idő alatt fel-
megy a Woolworth Building, a világ
legmagasabb épülete lépcsőin. A fo-
gadás 3000 dollárra szólott. A legfelső
emeletre orvost dirigáltak, arra az
esetre, ha a vállalkozó szeilemü nő-
gyet ájulás környékezné. Azonban nem
történt semmi ilyesféle és az oze-
énekesnő 13 perc 4 másodperc uiatt
megmászta az 1358 lépcsőt. Még arra
is vállalkozott, hogy lefelémenet egy-
szerre öt-öt lépcsőt ugrik. Ezt a foga-
dást azonban nem tartotta seuki.

— Három éves leányka balesete.
L i e b e r m a n n Berta három éves
kislány néhány rokonával tegnap a
Fröbl-utcaán haladt, amikor kerékpá-
ron két diák jött arra. A kerékpár fel-
borult és a diákok a kislányra estek,
akinek balkarja eltörtött. A diákok
tovább mentek, azonban a rendőrség
kutatja kilétüket. A szerencsétlen
gyermeket szülői a gyermekórházba
vitték.

Lapárusítók
magas jutalékkal felvételnek
Szt. György-tér 4.

"OLLA" GUM..?
kapható min-
den gyógy-
szertárban és
drogáriában

Porcellán és üvegárúk
mélyen leszállított áron —
míg a készlet tart — folyó
hó 11, és 12-én a
Porcellán-ház „Stern”
Belváros, Szécsényi-ház
eladatnak. 2604

Hütlenség, csalás, rászede-
tés ellen legjobb orvosság,
ha azok írásait, akik kezébe sor-
sunkat le akarják tenni, elküld-
jük a grafologushoz.
Garay Ödön tanárhoz
Ineu, jud. Arad
Részletes grafológiai jellemrajz
140 lei. Díjazás utánvételezve is.

Ezt nevezik gazdasági politikának

Temesvár, szept. 6.

A temesvári gyufagyár a legrégebbi ilyen üzeme az országnak. Niculescu igazgató a gyufagyárat az utóbbi időben teljesen modernizálta. Az elavult gépeket és berendezéseket eltávolította és a legmodernebb gyár-**tsági berendezéseket létesítette, amelyeket előbb külföldön behatóan tanulmányozott.**

Sok milliós befektetés történt az utóbbi években a temesvári állami gyufagyárnál és a kormány csak igen nehezen járult hozzá ezekhez a kiadásokhoz.

Azonban így is néhány év alatt a gyufagyár hatvan millió leinél magasabb jövedelmet hozott az államnak. Az új gépekn kívül gondoltak a munkások jólétére is, létesítettek mindenmű egészségügyi és biztonsági berendezést. A munkásoknak öltözők és **fürdők** állanak a rendelkezésükre és **van rendezes termük, ahol szünet alatt étkezésüket végezhetik.**

Megirtuk néhány hónap előtt azt is, hogy

a kincstár egy konzorciumnak, amely Bukarestben székel, **koncessziót adott négyszáz millió lei értékű külföldi gyufa behozatalára. A kincstár ezzel saját magának csinál nagy versenyt.**

Ennek következménye az hogy **mindaddig, amíg a bukaresti konzorcium a maga rengeteg gyufáját el nem helyezte ugyanez az állami szervenek révén, addig az állami gyufagyárak készítményeinek nagy része raktárra kerül. Emiatt aztán a munkaidőt is erősen redukálni kellett. A temesvári gyufagyárban például hónapokon keresztül a munkások csak a hét négy napján dolgoztak reggel héttől délután kettőig. Ezt a munkaredukciót még mindig nem lehetett megszüntetni. Most ez azonban más beosztás szerint történik.**

A munkások a hétnek mind a hat munkanapján dolgoznak, azonban csak reggel fényolétól déli tizenkét óráig.

Ennek ellenére azonban Niculescu **igazgató kieszközölte, hogy a fizetésüket esoribatlanul teljes egészében kapják meg éppen úgy mintha egész napon át tartó üzem lenne, mint az előtt.**

Amíg azonban a gyufagyár munkásai úgy fizetés, mint pedig egészségi viszonyok tekintetében jól vannak el^látva, addig annál rosszabb állapotban **színylődnék a tisztviselők. Nem mintha Niculescu igazgató ezeken a bajokon nem akarna segíteni, hanem mert évről-évre erre a célra hiába kéri az államtól a szükséges pénzt.**

A tisztviselők fizetésemelése minden felterjesztés ellenére késik. Az irodák pedig olyanok, hogy az abban reggeltől estig dolgozó hivatalnokok egészségére veszélyesek.

Az irodák egy százhusz esztendősi dűledező vályogfalú házban vannak elhelyezve, amelynek padlása szinte rájuk szakad. Nem is volna tanácsos, hogy azon valaki megkísérelné a járást, mert leszakadna alatta. Az irodák olyan alacsonyok, hogy magasabb termetű ember egyre attól fél, hogy a padmalyba veri a fejét. A falak vízszintesek a padló korhadt és közeiben **pehelyszögombák nőnek. A tisztviselőknek**

nincsen mosdófülkéjük és nincsen rendes illemhelyük.

Négy kicsiny helyi égen, amelyek inkább lyukaknak mondhatók, mint szobáknak, huszonötten dolgoznak összezsúfolva.

Igen méltányos eljárás, hogy az állam a gyár munkásairól embersége-

sen gondoskodik. Ugyanez volna azonban a kötelessége a tisztviselőkkel szemben is, akik éppen olyan buzgón és szorgalmasan dolgoznak a gyár fölvirágzásán és eredményességén, mint a munkások. A huszonöt tisztviselő között alig van egészséges ember. A segítség a legsürgősebb.

Színház

Rátkai Márton a Zebrán. A Zebrán ezúttal nem az az ekzotikus csikos állat, hanem egy karsu repülőgép. A repülőgép egy híres pilótáé, akiről Rátkai Márton azt állítja, hogy jó barátja és gyakran elviszi a Zebrán két-három napos repülőkirándulásra. Ezt a trükköt Rátkai — azaz nem is ő, hanem az a furfangos párisi férj, akít alakít — arra használja fel, hogy szerelmi kiruccanásokat végezzen. A dolog azonban egyszer balul sikerült és a legkülönböző bonyodalmak támadnak, a közönség pedig, amely a darabot nézi, nem fogy ki a kacagásból. A Zebra című francia vígjátékot, melyben Rátkai fellép, ma este játszik a városi színházban.

Farsang tündére. A közönség körében igen nagy az érdeklődés a Farsang tündére című háromfelvonásos operett iránt, amelyet szombaton és vasárnap este a városi színházban a Bányászati Közművelődési Egyesület műkedvelői játszanak. A címszerepben Faragó Erna lép fel, partnere pedig Csermák Lajos lesz. A többi nagyobb szerepeket Konlechner Gizi,

Sztájes Dusan, Bakos László, Szegedi Rezső, Reichardt Alajos és Rosenzweig Jaksj játsszik. A darabot Bakos László rendezi, a táncokat Begovics Emil tanította be, a zenekart pedig Tolnay Béla vezényli.

A Donkózák kórus, bucsuhangversenye. Idei koncertszezonunk első megnyilvánulása is szenzációs. F. hó 17-én lesz a Donkózák kórus 38 tagu együttesének bucsuhangversenye, melyen teljesen új műsorral szerepel. Jegyek Bánátnál kaphatók.

Berlini szimfonikus zenekar Temesvárott. Temesvár zenei életének nagy eseménye lesz az, amikor a berlini Blüthner-féle szimfonikus zenekar két előadást rendez. A hangversenyeket Kunwald zenei főigazgató vezényli. A Blüthner-zenekar Európa nagy városaiban sorban hangversenyezett már és mindenütt a legnagyobb sikert aratta. Temesvári műsora olyan, hogy a legnagyobb művészi igényeket is kielégítheti. A hangverseny idejét legközelebb közlik a lapok.

RÁDIÓ

Műsor:

Szeptember 7. (Péntek) Budapest. 12 óra: Kamarazene. 5 óra 45: Zenekari hangverseny operettekből. 7 óra 45: Mozart-hangverseny. 9 óra 50: Énekhangverseny. 11 óra 20: Fütty- és szájharmonikahangverseny. Bécs, 11 óra: Zene. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra: Bizet Carmen című operájának közvetítése. Berlin. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Színelőadás közvetítése. Breslau. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Népies hangverseny. Brunn: 11 óra: Zene. 3 óra: Szórakoztató zene. Frankfurt. 1 óra 30: Zenekari hangverseny. 4 óra 35: Operett-részletek. 8 óra 15: Orgonahangverseny. 9 óra 15: Zenekari hangverseny, utána tánczene. Hamburg. 4 óra 15: Dalok. 5 óra: Délutáni hangverseny. Kattowitz. 6 óra: Kávéházi zene. Königsberg. 8 óra 30: Szórakoztató zene. Langenberg. 1 óra: Zene. 5 óra 45: Kamarazene. 8 óra: Zenekari hangverseny. Leipzig. 3 óra: Szórakoztató zene. 4 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra: Esti hangverseny. München. 12 óra 30: Déli hangverseny. 4 óra: Könnyű zene. Prága. 12 óra: Zene. 5 óra: Szórakoztató zene. Stuttgart. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: A vigözvegy című operett előadása.

Szeptember 8. (Szombat) Budapest. 10 óra: Mise az Egyetem-téri templomban. 12 óra 15: Katonazene. 5 óra:

Magyar népdalokat énekel Járossy Jenő. 8 óra: Kabaré. 10 óra: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 6 óra 30: Énekhangverseny. 7 óra 45: Schubert-dalok. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. Bresslau. 8 óra 30: Tarka est. 10 óra 30: Tánczene. Brunn. 11 óra: Zene. 5 óra: Zenekari hangverseny. 6 óra 10: Német énekkhangverseny. 7 óra: Orosz zene. 8 óra: Dvorzsák-est. Berlin. 5 óra: Fuvószzenekari hangverseny. 8 óra: Balletzene és indulók. 10 óra 30: Tánczene. Frankfurt. 4 óra 35: Zenekari hangverseny. 8 óra 15: Tolstói emlékünnepe. Hamburg. 12 óra 30: Zene. Kattowitz. 8 óra 30: A ezenstochovai eukariztikus kongresszus átvittele. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Esti hangversenyátvitel Varsóból. 10 óra 30: Tánczene. Königsberg. 4 óra 30: Keringődélután. 8 óra: Tolstói emlékünnepe. 9 óra 30: Orosz zene. Langenberg. 1 óra: Zene. 5 óra 45: Szórakoztató zene. 7 óra 40: Zenekari hangverseny. Leipzig. 12 óra: Zene. 3 óra: Szórakoztató zene. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 10 óra 30: Tánczene. München. 4 óra: Szórakoztató zene. 5 óra 30: Áriaest. 7 óra 40: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Tánczene. Prága. 12 óra: Zene. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Dvorzsák-est. Stuttgart. 8 óra: Műsoros délután. 8 óra 15: Tolstói emlékünnepe.

Apróhirdetés

Műfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó fizetési nyugta felmutatása ellenében vonkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szögletű apróhirdetést.

A hirdetési díj minden egyes szögletre fizetendő.

Allást keres

Megbízható házvezető, a házát minden ágában jártas, barokk tenyésztéshez ért, jól főz, hoz bizonyítvánnyal állást keres, magas urhoz vagy idősebb házaspárhoz, vidékre is meg. Cim: Heijerné, II. ker. Iskola-u. 7. (25)

Lakatos segéd több évi gyakorlati azonnali belépésre állást keres. meket kérek a kiadóba. (60)

Adás-vétel

Ebédlőlámpa és hálószoba csillár jókarban, jutányos áron sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (21)

Jó állapotban levő férfi és női ruhadarabok. Cim a kiadóban. (56)

Magastámlájú antik íróasztal széles és antik szalon asztalt megvételre keresek. Cimeket „Biedermeier” stílusúak. Cím: Biedermeierligére a kiadóba kérek. (60)

Egy hat hengeres Oilmobil, kezes futott autó 145.000 leiert eladó. Cim Giurasa, Jenőherceg-utca (260)

Szilva (besztercei magvaváló) vadászterelekben és kisebb tételekben eladó. Előjegyzéseket már most fogad Stöhr János Vadászterelekben. (25)

Kisebb kertés ház megvételre kerestetik. Cim: III. ker. Hattyu-utca (260)

Ujkisodán családi ház eladó. Cim Ujkisoda VII, utca 26. (260)

Kis családi ház bessenyei-telepen eladó. Cim: Bessenyei-telep I. utca 10. (260)

4 szobás ház eladó, ugyanott eszár lakás kiadó. Cim: Papp Vinc. Ronác, Rét-utca. (261)

Lakás

Egy különbejárati szoba a Belváros közepén kiadó. Érdeklődni Józsefváros, Hunyady-ut 35, I. emelet az udvarban.

Különbejárati butorozott szoba kizárólag személy részére kiadó. Cim: I. ker. Csillag-u. 60. (260)

Különféle

2-3 diák, teljes ellátásra felvételi zongorahasználat, esetleg korrepetálás. Cim a kiadóban. (255)

Teljes ellátást kaphat 1-2 fős zsidó családnál. Gondos felügyelettel közel a zsidó liceumhoz. Cim: Erzsébetváros, Hungaria-utca, I. em. 7a. (600)

Két iskolás gyermek teljes ellátást nyerhet. Érdeklődni Bulev. Caraccioli 35, I. em. az udvarban. (257)

Vadászterdő egyetlen kirándulóhely a Stöhr féle kiváló nyári vendégház (Vadászterdő-ut 6). Hideg és meleg étel! Sajáttermésű kiváló borok. Személyes vezetés! (2589)

2-4 diák teljes ellátást kaphat ugyanott kombinált asztalogép motorral eladó. Cim: Kazincy-utca 22. Kocsis. (2606)

Két diákot teljes állatással keresek. Cim: III. ker. Helvét-utca 10, I. em. (2611)

Öz. uriaszony iskolás leányt 11 és 16 éves korig teljes ellátással vállal egy belvárosi villában. Cim a kiadóban. (2616)

Intelligens özvegy 3 diákot teljes ellátásba fogad. Cim Gyárvaros Rékasi-ut 13. (2617)

Értesítés.

Ezen hirdetéssel felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét, hogy szükségletét a következő cikkekben:

Őszi kabátok téli kabátok szőrme kabátok és modellruhák

óriási raktárból olcsón szerezheti be.

Minden hölgy meggyőződhet róla, hogy áruim a legjobb minőségűek, áraim pedig a legolcsóbbak.

Külön szőrmeosztály

Külön mértékosztály

Szőrmekabátok rendelésre saját
szücsműhelyemben készülnek
Átalakításokat a leggyorsabban
végzek.

WINTERNITZ

Női felöltő-, szőrme- és
ruhaáruház

kizárólag

Temesvár-Belváros,
Lloyd-sor, Löffler-palota

Interurban-telefon 906.

2571

Királynő és kalandor

A Déli Hirlap eredeti regénye

Írta: Félegyházi András

(Folytatás.)

76

(Utánnomás tilos.)

Kerzikovszkij Iván holttestét a konak előcsarnokában ravatalozták föl és onnan is temették fényes ceremóniával. A halottra már senki nem haragudott és temetésére rengetegen jöttek el. Ott volt talpig gyászban a királynő, aki két napig betegen fektet az eset óta. Ott volt a kormány valamennyi tagjai, a hadsereg tisztikara, a diplomáciai kar, a klerus és az ország minden számottevő egyénisége. A terem telisteli volt koszorúval. A metropolita nagy papi segédlettel szentelte be a halottat. Aztán ágyutalpra tették a koporsót és úgy vitték el a Letigovricsok mauzóleumába, ahol Kerzikovszkij Ivánt Eudoxia királynő első férje, Péter herceg, mellé temették.

A karillgrádi lapok mind nagy terjedelemben számoltak be a temetésről. Megírták, hogy az milyen méltóságos fényben és komor pompában ment végbe. A Karillszkije Vjedemoszti még Kerzikovszkij Iván arcképét is közölte gyászkeretben. A lap már majdnem készen volt, amikor Jevrejovics becsengette a szerkesztőségi szolgát, az örökké pálinkaszagú Szemerodovicsot és egy iv kézirattal a kezébe.

— Hamar szaladjon le ezzel a kézzel a nyomdába.

Szemerodovics levitte a kéziratot a szedőknek és másnap a következő — a szerkesztő által előzetesen nem látott hír jelent meg a lapban:

— A királynő férjének és szeretőjének halálós párbaja. Burnából jelentik: Keresdnines ázsiai államban egy királynő uralkodik, akinek Hamham a neve. Hamham királynő férje egy nagy karaván élén a sivatagba ment, ahonnan csak hónapok múltán tért vissza. Amikor azonban váratlanul megjött, a királyi ház kertjében találta feleségét egy férfival, aki a szeretője volt. A királynő férje ezen annyira feldühödött, hogy kardot rántott és a szeretőre rohant. Azonban az is kivonta a kardját és szembeszállt a férjjel. Félóránál tovább tartott a párbaj és a két rivális mind-egyike olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínén elvértek.

Másnap egész Karillgrád lázban volt e hír miatt. Mert hiába tettek esküt a parkbeli jelenet szemtanúi, Jevrejovics valahogyan mégis tudomást szerzett az esetről és habár ferdén és idegen világba ültetve is azt, mégis megírta. Mindenki tudta, hogy Jevrejovics, kiről írta ezt a rövid hirt az újságba, azonban a hatóságok tehetetlenek voltak vele szemben, mert hiszen nem nevezett meg személyeket. Cutoljlovics Athanasz rendőrfőnök maga elé citálta ugyan, hogy számon kérje tőle a hír forrását, azonban Jevrejovics vállat vont és kijelentette:

— A hír rádióon vettem le és nem tudom hogy azt melyik állomás adta le.

Jevrejovics megint baj nélkül szabadult.

XVIII.

A királynő intézkedésére Ottó von Braunschweig szobafogsága végéig és a királynő maga elé testőrszázadost. Az re-

meg a királynő előtt, aztán pedig térdre borult.

— Felség, — esdekelt, — alázatosan bocsánatát kérem. Nem tudtam, hogy az, akivel szemben állok, felséged férje. Ha most felséged a történetekért a legszigorubb büntetéssel sújt, hang nélkül fogom azt eltűrni, mert megérdemlem.

— Nem, százados ur, ön nem érdemel büntetést. Ön engem megszabadított olyan férjtől, akinek a halála megváltás reám.

Azután látva, hogy a százados esdalkozva méz rá, így folytatta szavait:

— Nem szabad, hogy lekiismereti furdalás csináljon magának. Meg kell tudnia, hogy a férjem már hosszabb idő óta elmebeteg volt. Nem nagy mértékben, hanem csak egy kicsit. Így is azonban nagyon kellemetlen volt a dolog mert nála az elmeháborodottság a tulságos féltékenykedésben és gyanúsításban merült ki. Így aztán folyton kinzott engem az alaptalan féltékenységgel. Amikor állapota már erősen előrehaladt, az orvosok tanácsára Spanyolországba vittem és ott őriztettem egy elmeegógyintézetben. Onnan azonban megszökött és egy szép napon itt termett. Hogy aztán hogyan történt minden, azt ön nagyon jól tudja.

Ottó von Braunschweig a királynő szavaira mélyen meghajolt.

— Nem kell tehát semmitől sem tartania, százados ur. Különb is szabályszerű párbaj volt az egész.

Hetek, hónapok multak és úgy látszott, hogy Karilliában megint minden rendben van. A miniszterek intézték az ország dolgait, a királynő pedig aláírta az eléje terjesztett törvényeket és rendeleteket. A minisztereket rendszeresen fogadta a kihallgatásokon, ezek azonban őrizkedtek attól, hogy elmondják neki, hogy a parlamentben milyen nehéz helyzetük van az ellenzékkel szemben. Mert a sajtót és a szólás szabadságot sikerült ugyan a kormánynak megfékeznie, azonban az ellenzék nem tudta elhallgattatni. És bá-

nak tilos volt egyes erős parlamenti beszédeket közölni, mégis mindenki tudta, hogy egyes képviselők igen éles kritikában részesítették a kormányt, sőt a királynő szerepléséről sem emlékeztek meg a leghizelgőbben. Az emberek közt szájról-szájra járt, amit az egyik ülésen Plumbovic Svetožar képviselő mondott.

— A királynő egészen úgy viselkedik, mint valami férfifaló amerikai milliárdosnő. Amikor az egyik férj nem felel meg neki, akkor eltéti láb alól és másikat vesz magának, közben azonban ráér arra is, hogy szeretőt tartson.

A kormány azzal a tervvel foglalkozott, hogy Plumbovic mentelmi jogát felfüggeszti és megindítja lena a felségértési pert. Mirban erre került volna, P egy szép éjszaka re- kött az orszá- érkezett az

Déli Hírlap

1928 SZEPTEMBER 8

LEGUJABB

IV. ÉVF. 210. SZAM

A világbéke helyzete nem jó, mert egyes nemzetek szabadon fegyverkezhetnek, mások viszont fegyvertelenül állanak

Az optánsügy előtérben

Genf, szeptember 7.

A Népszövetség közgyűlésén inkább elvi jelentőségű deklarációk hangzanak el a különböző kérdésekkel kapcsolatban, de az egyes delegátusok kerülnek a lényegre, mint a forró kását. Szürke unalom fekszik a lelkekre a közgyűlési teremben, mert nagyon jól tudja mindenki, hogy az egyes ügyek sorsa tulajdonképpen nem a közgyűlésen, hanem a folyósokon, vagy pedig az egyes diplomáciai viziteken dől el. Az érdeklődés előtérben az optánsügy áll, amelyet a közgyűlésnek most kell tárgyalnia. A Népszövetség munkáját talán legtalálósabban jellemzi az a lakonikus felelet, melyet

Bernard Shaw az érdeklődőknek arra a kérdésre adott, hogy jól lehet-e hallani arról a helyről, ahol feleségével ült

Bernard Shaw a következő választ adta:

— Nagyon jól hallottam, hogy semmit sem mondtak...

Az érdeklődés előtérben az optánsügy áll. A népszövetségi palota folyósóin és a különtermekben csak erről folyik a vita. Tegnap délután a nagyhatalmak delegátusai ültek össze bizalmas értekezletre, melyen szintén az optánskérdést tárgyalták. Beavatottak szerint biztos, hogy

a közgyűlés az ügyet a hágai állandó nemzetközi bírósághoz utalja.

Hír szerint ez az álláspontja Briand francia miniszterelnöknek is, de azért fentartja azt a régebbi javaslatot, hogyha a felek nem tudnak közvetlen tárgyalások alapján megegyezni, úgy valamely hatalom közvetítsen közöttük.

Beneš kezdeményezésére erről a kérdéssel tartottak bizalmas értekezletet a kisantant megbízottai is. Hogy mit határoztak, arról nem szivárgott ki semmi. Foglalkoztak a kisantant álla-

mok delegátusai a kisebbségi kérdéssel is, mely elsősorban ezen országok égető ügye. A tanácskozás után felkeresték Briand miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskoztak. Valószínű, hogy Briand is azt ajánlotta nekik, ne gördítsenek akadályt az ügynek a hágai döntőbíró elé való utalása elé.

A Rajna-véki kiűritése ügyében szintén folytak tárgyalások. A Petit Journal tudni véli, hogy a német kormány terjedelmes memorandumot készített, amelyben

elmondja a kiűritéssel kapcsolatos véleményét és konkrét ajánlatot tesz Angliának és Franciaországnak.

Valószínű, hogy az emlékiratot még a népszövetségi ülészek alatt eljuttatják az érdekelt kormányokhoz.

A népszövetségi közgyűlés tegnapi ülésén különben a főtítkári jelentéssel kapcsolatban Ausztrália főmegbízottja hangoztatta, hogy mennyire fontosak a különböző egyezmények a béke művének körülbástyázására. Utána méltatta a leszerelési bizottság munkáját. A délutáni közgyűlésen nagy feltűnést keltett Mowinkel

norvég fődélegátus beszéde, aki hangsúlyozta, hogy jogi vitákban mindenkor szükséges a nemzetközi szakbíró véleményét kikérni. Nem kevésbé fontos, hogy a főtítkárság az összes népszövetségi ügyekben a legnagyobb pártatlansággal járjon el.

A világbéke szempontjából a helyzet nem olyan jó, amint az feltétlenül a nemzetek fejlődése érdekében szükséges volna.

Ennek oka főként az, hogy míg egyes nemzetek teljesen szabadon fegyverkezhetnek, addig mások egészen fegyvertelenül állanak. Mindent el kell követni, hogy a békét minél biztosabban megalapozzák. Sainálátának adott kifejezést, hogy a Népszövetség munkája ebben az irányban is nagyon lassan halad előre.

Hasonló szellemben szólalt fel Hymans belga fődélegátus is, aki hangsúlyozta a leszerelés szükségességét. Kijelentette, ennek igen fontos előfeltétele a nemzetek közötti bizalom helyreállítása. Ez ma nincsen meg, ami igen sok félreértésnek oka.

Ezután a litván-lengyel kérdés tárgyalására került a sor.

SRÓF HELYETT FRAZIS. Párisban jelentik: A lapok kivétel nélkül hőszen támadják a kormányt Bokanovicsy miniszter halálos repülőszerelességéért. Hangoztatják a francia repülés újjászervezésének szükségességét. Lekszik egy kiváló német szakember kijelentését is, mely szerint minden francia repülőgépből valahol egy sróf helyett frazis van.

NAGYARÁNYU KOMMUNISTA SZERVEZKEDES. Milanón érkezett belgrádi jelentés szerint jugoszláv belügyminiszterium hivatalos közleményben állapította meg, hogy az országban mindenféle nagyarányú kommunista szervezkedés folyik. A kommunisták a politikai felelősséget forradalmi célokra akarják felhasználni. Tevékenységük különösen a horvát parasztság körében, továbbá Macedoniában és Délserbiában igen intenzív.

A VILÁG LEGGYORSABB REPÜLŐGÉPE. Londonból táviratoznak: Az angolok titokban megépítették a világ leggyorsabb repülőgépét és az óceánjárót, amelyekkel az utolsó kísérleteket végzik Felixtonban. Remélik, hogy óránként ötszáznyolevan kilométeres repülési sebességet érhetnek el és ezzel megdöntik a spanyol világ rekordot. Greig repülőhadnagy hetek óta már különleges életrendet folytat, hogy hozzá szoktassa magát a hihetetlen sebességhez.

CANKOV LESZ AZ ÚJ BOLGÁR MINISZTERELNÖK. Szófiából jelentik: Liapesev miniszterelnök benyújtotta a királynak az összkormány lemondását. A király a lemondást elfogadta, majd hosszú ideig tartó kihallgatáson fogadta Cankov volt miniszterelnököt. Biztosra veszik, hogy Cankov kap megbízást a kormányalakításra.

BÖRTÖNRE ÍTÉLT ALGRÓF. Budapesti hírek szerint: Megirtuk annak idején, hogy Herz György műszerész magát Zichy György grófnak adta ki és nagylábon élt. Egyes autogarázsozóktól autót esalt ki és azokkal megszökött. A Király-színház egyik kóristánójával szerelmi viszonyt kezdett és a lánynak mint gróf házaságot ígért. Azonban leleplezték és letartóztatták. A törvényszék hétrendbeli csalásért harmadfélvi börtönre és öt évi hivatalvesztésre ítélte.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'15'50 Párisban 16'60

Temesvári magánárfolyamok 1928 szeptember 7-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkeresetben.

Angol font: 803'00—804'00—805'00—, dollár: 165'00—165'25—164'50
dínár: 2'89—külföldi, 2'89'5 belső, 2'88 effect, hollandi forint 66'10
66'30—66'30 francis frank: 6'45—6'46—6'50, olasz lira: 8'65—8'68—8'70
cseh kor.: 4'89—4'89'5—4'90, német márka: 39'30 39'35 39'40, osztrák
schilling 23'23—23'26—23'30, magyar pengő: 28'75—28'78—28'90, svájci
frank: 31'76—31'78—31'80.

AZ ISKOLA KÖNYVMEGKEZDÉSE

Iskolák számára készült
szórólapok, könyvek, albumok
Alkalmi hirdetések

olcsó gyermekcipők
minden árban kaphatók,
ameddig a készlet tart.

„TURUL”
cipőgyár R.-T.

Nyomtatott a „HELION” Bányai Nyomda Észvénnytársaságánál Timisoara